

PER UN PACTE FEDERAL I PLURINACIONAL

Declaració de Fòrum Cívic-Nou Cicle

Setembre de 2015

I. LA NOSTRA POSICIÓ

De manera congruent amb l'opció del socialisme democràtic internacional per la igualtat de drets i d'oportunitats, per una societat on es pugui viure de manera equitativa i en pau, **el socialisme català** sempre ha treballat per una Catalunya avançada, oberta i inclusiva, capaç de reunir persones de procedència i de cultura diverses en un mateix projecte de progrés capaç d'esdevenir també un factor d'identificació compartit per a la gran majoria del poble i en el qual es verifiqués la continuïtat nacional de Catalunya.

En aquest marc, sempre hem afirmat que, atesa la diversa composició demogràfica catalana resultant de les grans immigracions del segle XX, era i és vital, per als interessos populars i per a la nació catalana, evitar qualsevol dinàmica de fractura comunitària, garantint **la unitat civil del nostre poble**. Aquest imperatiu social i nacional té un correlat obvi, donada la procedència majoritària de les esmentades immigracions: la necessitat de propiciar **el diàleg i el pacte entre Catalunya i Espanya**, treballant per la transformació de l'Estat espanyol en un marc realment compartit en el qual la nació catalana pugui assolir el seu ple desenvolupament.

Creiem que això és encara del tot necessari i que **l'acceleració independentista**, propiciada pels nacionalistes, dificulta **el consens bàsic on s'assenta i es consolida tota nació** i provoca una divisió de la població que fins ara havíem sabut evitar.

Denunciem, des del nostre catalanisme de sempre, **l'ofensiva catalanòfoba i recentralitzadora del PP** i afirmem que l'única resposta catalana a l'altura dels fets hauria estat **reunir la força de tot el catalanisme en la seva pluralitat**, des dels democràtics fins a l'esquerra radical, passant pels nacionalistes, els socialistes i els republicans o, dit d'una altra manera, des dels autonomistes decebut fins als independentistes, passant pel federalistes i els confederalistes, tots al voltant d'**un denominador comú**, com podia haver estat, en el seu moment, **l'acord assolit al voltant del dret a decidir**, el setembre de 2013, impulsat per Joan Rigol.

Un acord que va ser refusat a darrera hora per CDC, amb la intenció de fer-ne fora el PSC i, sobretot, d'induir **l'acceleració independentista** que li havia de permetre **esquivar les seves greus responsabilitats de partit i de govern**, així com **transmutar-se en un nou subjecte polític** capaç de disputar i guanyar, a ERC, la primera posició dins de l'independentisme. Una acceleració, doncs, que no obeeix a cap estratègia nacional, sinó a la necessitat desesperada de CDC per sobreviure a una herència d'escàndol.

Amb tot el respecte pels qui de veritat se la puguin creure, pensem que l'estratègia independentista és merament **instrumental** i profundament **contraïndicada i perjudicial per a Catalunya**:

-Perquè **trenca el consens bàsic de la Nació catalana**, fonament imprescindible de la seva existència.

-Perquè no parteix de **cap debat públic seriós** sobre drets i deures, sobre costos i finances, sobre projecte de futur...

-Perquè, contra el que caldria, **alimenta el nacionalisme espanyol, propiciant la victòria del PP** a Espanya. I, a Catalunya, **l'adhesió reactiva a "CIUTADANS"**, que apunta a una segona posició a les enquestes, cosa especialment greu ateses les derives lerrouxistes d'aquesta formació.

-Perquè, encara que inviable o precisament per això, el "procés" obert és **"allargable"** indefinidament i pot perpetuar una atmosfera i un *modus vivendi* polític que poden empantanar Catalunya per molt de temps.

-Perquè, ara com ara, resulta del tot **inviable** i tan sols **instrumental**, cosa que pot donar lloc a greus **frustracions**.

-Perquè Catalunya necessita un projecte net i de futur que no pot estar encapçalat per la mateixa formació que ha encarnat la política de **retalls** i de **privatitzacions** i que té els seus locals embargats per processos de **corrupció**.

-Perquè no hi ha projecte de futur possible per a Catalunya sense **regeneració** i **transparència**, sense reconeixement i protecció dels **drets bàsics**, particularment dels **drets socials**.

Pensem, d'altra banda, que els avenços mai no són fills de la fantasia ni del fatalisme, sinó de l'observació atenta de la **correlació de forces** realment existent i de l'articulació d'una **estratègia política** capaç d'incidir-hi i de canviar-la. I és evident que la mobilització del poble de Catalunya des de la sentència contra l'Estatut, així com la *"revolució democràtica"* que s'està produint a tot l'àmbit espanyol, amb l'emergència de noves formacions i amb la reforma d'algunes de les velles, són fets d'una gran transcendència que alteren substancialment la correlació de forces anterior i que propicien un **canvi de govern a Espanya** i una **nova interlocució amb Catalunya**.

En aquest context, **Fòrum Cívic-Nou Cicle** considera vàlida la seva opció en favor de la col·laboració amb el **PSC**, sobretot en la perspectiva reformadora del **Congrés Obert** anunciat per al 2016. I també perquè, malgrat els desacords que puguin persistir, la tradició d'aquestes sigles conté els paràmetres que sempre hem considerat nostres: la defensa de la **unitat civil** del nostre poble, lligada sempre a un **pacte suficient Catalunya-Espanya**; així com la voluntat d'articular una **alternativa d'esquerra** al govern català, per una **Catalunya lliure i justa, oberta i pionera**. Per aquesta raó, en l'actual situació d'impostura i de confusió, **donem el nostre suport al Partit dels Socialistes de Catalunya**.

II. LA NOSTRA PROPOSTA

Pensem que la superació de la situació creada només serà possible mitjançant **l'assoliment d'un pacte federal i plurinacional** que ha de basar-se en els paràmetres següents:

1. **Reconeixement de Catalunya com a Nació**, com ja feia, implícitament, el pacte constitucional de 1978 en establir que Espanya estava formada per *"nacionalidades y regiones"* (Diccionari RAE: Nacionalidad = Nación) i en preveure tractaments diferents per a unes i altres. No es tracta de propugnar privilegis, per descomptat, sinó de reconèixer la realitat de les coses: l'existència d'una pluralitat nacional secular i òbvia. La legitimitat de l'Estat espanyol democràtic no ve donada només per la igualtat de drets bàsics per a tota la seva ciutadania, sinó també per l'encaix satisfactori de les realitats nacionals que inclou. Especialment Catalunya, degut a la seva envergadura i a la seva dilatada i excepcional continuïtat històrica: des dels comtes-reis, les Corts

catalanes i la Generalitat medieval fins a la Generalitat actual, passant per la derogació bèl·lica de les Constitucions el 1714, la Generalitat republicana i, de nou, la derogació bèl·lica d'aquesta el 1939, amb l'afusellament del president Lluís Companys.

2. Aquest reconeixement nacional hauria de donar lloc a **un pacte bilateral de l'Estat espanyol amb Catalunya**, com ja va succeir a la **Segona República**, evitant de deixar Catalunya a l'atzar dels regatejos regionals i dels greuges comparatius oportunistes. Tot dins d'un **estat federal** que sigui alhora **un estat plurinacional, plurilingüe i pluricultural**. Fa trenta-set anys que el pacte constitucional reconeixia l'existència de "**nacionalitats**", sense que s'hagi produït **cap desenvolupament al respecte**. No hi caben més dilacions ni mitges tintes. Cal procedir, d'una vegada, al degut **encaix específic de Catalunya**.
3. El marc competencial, en l'esmentat pacte bilateral, hauria de quedar ben delimitat, sense marge per a la confusió, atribuint **totes les competències a Catalunya i exceptuant-ne amb precisió les que han de restar a l'Estat**.
4. Les **nacions i regions** integrants de l'Estat espanyol haurien de poder **associar-se** entre elles en funció d'objectius compartits, com poden ser, que afectin Catalunya, l'articulació de l'**Euroregió de l'arc occidental mediterrani**, la concertació entre polítiques culturals i lingüístiques referides al **català-valencià-balear**, etc.
5. **Les llengües:**
 - 5.1. Les polítiques lingüístiques a Catalunya han de ser **competència del govern de Catalunya**, de manera que s'acabin definitivament les interferències de l'Estat espanyol i que el català adquireixi clarament, a Catalunya, un estatus jurídic equivalent al que la Constitució espanyola dóna al castellà a tot Espanya; és a dir, que s'estableixi explícitament la **igualtat jurídica**.
 - 5.2. Confirmació de l'**escola comuna**, sense separació dels infants per raó de llengua i de la qual n'han de sortir dominant el **català**, el **castellà** i una **llengua tercera**. Això, segurament, demana una **modulació de la "vehicularitat"**, basada en criteris estrictament pedagògics (com es produïa a l'Institut-Escola de la Generalitat republicana), coherents amb l'objectiu de la capacitació trilingüe i evitant alteracions per excés o per defecte que siguin fruit de la desídia o de l'ideologisme dels uns o dels altres.
 - 5.3. Tothom que ho vulgui té **dret a ser atès en català o en castellà**, indistintament, per les administracions públiques a Catalunya, inclosa l'administració de justícia. Els interessos i prerrogatives dels servidors públics no poden entrar en contradicció amb els drets de la ciutadania i, menys encara, passar-los pel damunt.
 - 5.4. El **català** ha de ser objecte d'**especial protecció i foment**, perquè és la llengua específica de Catalunya i és entre nosaltres on es juga la seva subsistència.
 - 5.5. Per això, caldrà impulsar polítiques convingudes en peu d'igualtat entre les comunitats on es parla el **català-valencià-balear**, destinades a garantir-ne la **unitat**, a fomentar-ne l'**ús**, a promoure'n la **creació literària** i a donar un tracte igual al **professorat** corresponent.
 - 5.6. L'Estat espanyol, al seu torn, a d'assumir la **defensa i promoció**, no tan sols del **castellà**, sinó també, en peu d'igualtat, del **català-valencià-balear**; i ha d'actuar a tot el territori de l'Estat i prop de les institucions internacionals per fomentar-la, tot garantint la seva **unitat**.
6. **Les cultures:**

- 6.1. La cultura no es redueix mai a la llengua ni les polítiques culturals poden reduir-se a les polítiques lingüístiques. Aquí, tanmateix, tractem tan sols **la cultura que s'expressa mitjançant la llengua**.
- 6.2. El govern de Catalunya ha de fer plenament seva **tota la cultura que es produeix en el seu si, en català, en castellà** i en qualsevol altra llengua que s'hi mostri prou viva.
- 6.3. L'Estat Espanyol ha d'assumir l'obligació de **promoure la cultura que s'expressa**, no tan sols en **castellà**, sinó també en **català-valencià-balear**. I, de fer-ho, en peu d'igualtat. En aquest sentit, fem nostres les paraules de Salvador Espriu, el poeta de Sinera (Catalunya) i de Sepharad (l'Espanya fraterna dels seus somnis i dels nostres), en la seva profunda significació: "**Llull i Cervantes, de tu a tu**".

7. L'economia:

- 7.1. Catalunya ha de confirmar la continuïtat de la seva **voluntat solidària** envers els pobles que integren l'Estat espanyol. Una voluntat que haurà de concretar-se, sempre, garantint el **principi d'ordinalitat**, és a dir, assegurant que no es produeixi l'efecte pervers que fa caure la despesa pública per habitant a Catalunya, amb el consegüent descens en el nivell dels serveis públics (que, en ocasions, ha arribat a situar-se per sota del nivell que gaudeixen les zones receptores de solidaritat).
- 7.2. Catalunya ha de disposar d'**hisenda pròpia** i ha de **recaptar tots els impostos**, que restaran sotmesos al model financer que estableixi l'esmentat pacte bilateral.
- 7.3. Dins del pacte bilateral, es fixarà també el **mètode per determinar la deguda inversió de l'Estat a Catalunya**.

8. La voluntat de la ciutadania catalana:

- 8.1. Ja sabem que **el dret d'autodeterminació**, avui, no és cosa fàcil: no forma part de les constitucions dels Estats i no el fan aplicable a Catalunya ni el dret internacional ni els tractats de la Unió Europea. D'altra banda, és un fet paradoxal que, avui, tant el nacionalisme espanyol com el nacionalisme català han jugat a confondre dret d'autodeterminació amb independència, cosa que ho acaba de complicar. En qualsevol cas, aquest dret referit a Catalunya ha estat present durant molts anys en els paper del PSC i també en els del PSOE. I s'ha de mantenir en referència a la voluntat democràtica dels pobles com a referent últim obligat. En aquest sentit, pensem que, políticament, és un dret absolutament vigent. I que es pot materialitzar, de fet, mitjançant **un referèndum vinculant acordat entre les parts**, com ha succeït al Regne Unit amb Escòcia.
- 8.2. Per a Catalunya, a més, el dret a decidir és el **punt de partida** (Assemblea de Catalunya) amb el que vàrem anar a la negociació del **pacte constitucional de 1978**, de manera que la **invalidació** d'aquest per alguns dels aspectes de la sentència contra l'Estatut **ens hi retrotrau** irremissiblement.
- 8.3. El previsible **relleu al Govern de l'Estat** per una coalició d'esquerres pot obrir la possibilitat d'un **referèndum vinculant acordat entre les parts**, és a dir, la via escocesa. Aquesta podria ser una bona manera, encara que no l'única, de tancar l'actual etapa de desencontre i d'iniciar la recuperació de la mútua confiança, camí de la **reforma federal i plurinacional de la Constitució**, inclusiva del **pacte bilateral Catalunya-Espanya**.